

12 22 03 Manuella tvåhjulsdrivna rullstolar

Egenavgift

Ingen egenavgift

Särskild förskrivning

Ja, för rullstol med upprensningfunktion.

Ja, för lättviktsrullstol utanför sortiment.

Ja, för dyrare och lågfrekventa tillbehör.

Förskrivningsrätt

Arbets terapeut

Kriterier för förskrivning

Förskrivning kan ske för d465 att förflytta sig med hjälp av utrustning* d.v.s. rullstol när andra förflyttningssätt inte är tillräckliga och för d4153 att bibehålla sittande ställning*.

Den enklaste modellen av rullstol, så kallad allroundrullstol, som tillgodoser förflyttningsbehovet och behovet av sittkomfort förskrivs i första hand. När allroundrullstol inte längre täcker individens behov utifrån b730 nedsatt muskelfunktion, vid frekvent/daglig användning av rullstol samt med målsättning att underlätta dagliga aktiviteter i omgivningen som rullstolen används i, kan aktivrullstol standard förskrivas. När aktivrullstol standard inte uppfyller behoven tillräckligt, kan aktivrullstol lättvikt förskrivas.

Om inte aktivrullstol lättvikt i sortiment tillgodoser behovet, kontaktas hjälpmedelskonsulent inför särskild förskrivning.

För rullstol med upprensningfunktion ska målsättningen vara att underlätta i dagliga livets aktiviteter. Rullstolen ska ge patienten ökad självständighet. Behovet av d4104 att stå* ska vara regelbundet, flera gånger per dag. Rullstol med upprensningfunktion kan inte förskrivas för enbart ståträning.

Förskrivning av mer än en manuell rullstol för samma funktion kan endast göras när andra alternativ till förflyttning i den dagliga livsföringen inte finns.

Dyrare och lågfrekventa tillbehör, t ex. speciella däck eller drivringar, som underlättar självständig förflyttning, samt tillbehör som möjliggör självständig positionering i rullstolen, t ex. eltilt, kan förskrivas genom särskild förskrivning.

Gränsdragning kommun-landsting avtal 2013: Hembesök rekommenderas

Stöd till förskrivare i förskrivningsprocessen

Individuell behovsbedömning

Ställningstagande till rullstol ska föregås av noggrann bedömning av individens förutsättningar i förhållande till aktiviteten och i vilken omgivning rullstolen ska användas.

Personens förmåga d450 att gå*, att d420 förflytta sig själv* och att bibehålla sittande ställning* ska bedömas (inget, lätt, måttlig, stor, total svårighet)*. Att förflytta sig själv* ska bedömas i förhållande till omgivningsfaktorer (inget, lätt, måttligt, svårt eller totalt hinder)*.

Vid behov av speciell sittställning ska samråd ske med sjukgymnast. Vid svår sittproblematik finns Sitteamet som resurs.

Rullstol med upprensingsfunktion Vid förskrivning av rullstol med upprensingsfunktion ska personens förmåga att stå* bedömas. Hjälpmedelkonsulent kontaktas vid förskrivning av rullstol med upprensingsfunktion.

Risakanalys

Flera rullstolsmodeller tillåter inställningsmöjligheter som kan innebära säkerhetsrisker. Var observant på t ex tipprisk och brukarens vikt vid förskrivning av manuell rullstol. Är rullstolen inställd så att det innebär tipprisk ska tippskydd monteras på rullstolen. Tippskydd ska normalt alltid vara nedfällda.

Förskrivaren identifierar och värderar risker innan förskrivning av manuell rullstol. Förskrivaren identifierar orsaker till riskerna och tar fram åtgärder som eliminerar eller minskar riskerna vid förskrivning av hjälpmedel. Är riskerna inte acceptabla kan inte förskrivning göras.

Individuell målsättning

Målsättningen ska ange personens förmåga att förflytta sig med hjälp av rullstol och att bibehålla sittande ställning* Rullstolen ska underlätta förflyttning i en angiven miljö.

Tidpunkt för uppföljning ska beslutas i samband med att målsättning upprättas.

Val av produkt

Hjälpmedelkonsulent kan anlitas för råd om lämplig modell och tillbehör samt hjälp vid utprovning.

Sortimentsöversikt och beställningsunderlag

Information

[Tips och råd vid förskrivning av manuell rullstol](#)

[Checklista – Riskanalys vid förskrivning av hjälpmedel](#)

[Lånevillkor](#)

[Lån av manuell rullstol](#) – patientinformation

Uppföljning och utvärdering av uppsatt mål

Uppföljning och utvärdering bör ske efter kort tids användning.
Personens förmåga att förflytta sig* och att sitta* i rullstol i angiven miljö enligt uppsatt mål ska bedömas (inget, lätt, måttlig, stor, total svårighet)*.

Förskrivaren ska ta ställning till eventuell åtgärd och/eller fortsatt uppföljning